

ФОТОГРАФИЈА

Милош Поповић

фeбpуap
2008

прекратка
експозиција

добро одређена
експозиција

предуга експозиција

велика дубинска
оштрина
(мали отвор бленде)

Покушаћу, кроз пар реченица да вам помогнем код ваших фоторепортерских покушаја. Код новијих фотоапарата заступљен је ауто фокус, тако да се нећемо бавити изоштравањем слике него ћемо описати друге параметре који утичу на квалитет фотографије.

Експозиција

Експозиција-време осветљавања фоточипа (код дигиталних фотоапарата) - филма (код аналогних фотоапарата). Од овг параметра зависи осветљеност фотографије, да ли је фотографија тамна или светла. Па тако за слике које су јако светле толико да су светли детаљи потпуно бели кажемо да су преекспониране, а за тамне подекспониране. Ово можемо кориговати променом параметра експозиције. Експозиција се даје у облику разломка нпр $1/250$, што би значило 250-ти део секунде.

Препоруке:

Избегавајте да фотографишете са брзинама мањим од $1/60$ из руке. Јер због дрхтања апарата који изазива потрес руке фотографије ће бити мутне. Слична ствар ће се десити ако сликате из покрета. Боље је фотографију подекспонирати тј да буде тамнија па да је накнадно у оквиру софтвера за обраду фотогрфија изврши

посветљење. Јер када је фотографија преекспонирана, делови који су "изгорели" више не садрже информацију о детаљу.

Бленда

Механички централни систем који је уграђен у објектив регулише количину пропуштене светлости, назва се бленда. Отварањем или затварањем бленде директно утичемо на дубинску оштрину. Шта би то значило? Када желите да су вам сви планови оштри, од првог до задњег, бленду треба затворити. Бленда је обележена словом f .

$f/$	1.4	2	2,8	4	
	5.6	8	11	16	22
					32

Вредности бленде, што је мањи број то је отвор већи. Ипак, некада ће вам требати да само објекат фотографисања буде оштар, тада отвор бленде треба повећати. Тиме ће све што је иза објекта и испред бити у неоштрини тј "мутни".

Када се жели нешто посебно истакнути, онда једнолична оштрина може бити само на сметњи јер смо изгубили тачку интересовања. Условљавање експозиције блендом и обратно је неминовно. Јер смањивањем отвора бленде морамо повећати време снимања тј експозицију да би фотоградија била довољно осветљена. Ако отварамо бленду морамо смањити време снимања да

мала дубинска оштрина (велики отвор бленде)

предуга експозиција за објекат у покрету

фотографија не би била преекспонирана.

Осетљивост на светло

Осетљивост на светло је везана за ознаке филма који се користио код аналогних апарата. Ознаке су задржане и код дигиталних, једино филма више нема. Стандард који је најраспрострањенији и који се јавља и код дигиталних фотоапарата је ISO (International Standards Organization). Дефинише се бројем и што је већи број то је осетљивост већа. Нормално велика осетљивост утиче на квалитет фотографије. Код аналогне фотографије то је било уочљиво код величине зрна, код дигиталне се то манифестује са количином "шума".

ISO	50	100	200
400	800		

Шта би то практично значило? Када смо у ситуацији да треба да фотографишемо у одсуству довољне количине светла (а нисмо у могућности да употребимо флеш светло - блиц) повећаћемо осетљивост на светло (ISO 400-800).

Корекција светла

Дигитални фотоапарати имају углавном ову опцију. Она је најчешће условљена експозицијом или блендом тј фотоапарат у овом случају сам одређује експозицију или бленду. Тада морамо да пазимо на нус појаве које нам носе ови параметри. Моје

искуство је да је увек боље накнадно у програму за обраду фотографија извршити ову корекцију.

Тачка и угао снимања

Оно што требате да знате када се одлучите да стиснете дугме за окидање, јесте да зависно од тачке снимања и угла, објекат снимања може да добије сасвим другачији значај од очекиваног. Пример ако је фотоапарат постављен на вишу тачку од објекта снимања, објекат ће деловати инфериорно у односу на посматрача, исто тако ако је тачка снимања нижа од објекта снимања посматрач ће имати осећај инфериорности. Тако да је најбоља нека средина. Постоје увек изузетци када се жели нагласити одређена карактеристика. На пример за грађевине се често користи тај доњи ракурс (тзв жабља перспектива) да би се нагласила њихова монументалност.

Флеш светло - блиц

Посебну пажњу треба обратити, када сликате са упаљеним блицом, на присуство огледала и стаклених површина које имају јаку рефлексију. Блиц треба избегавати јер даје ружно вештачко осветљење, али често смо у ситуацији да немамо други избор.

пример горњег ракурса

пример доњег ракурса

Врсте планова и кадрова

Као и у филмском тако и у фотографском свету постоји више врста планова. План је однос објекта и околине. Постоје три главна плана:

1. Тотал

У филму се још зове и "мастер" план. Овим планом се описује простор, атмосфера, односи објекта наспрам простора.

2. Средњи план издваја објекат снимања од шире околине, али показује и околину

3. Крупан план приказује објекат или лице особе изблиза, тако да испуњава већи део кадра. Тиме се постиже истицање детаља.

Тотал

Крупни план   Деталъ

Крупни план   Средњи план

